

СПЕЦИФІКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Рубежанська Вікторія Олегівна

канд. екон. наук, старший викладач кафедри фінансів, обліку та банківської справи
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Україна

Третяк Аліна Володимирівна

здобувач вищої освіти Навчально-наукового інституту економіки та бізнесу
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Україна

У сучасних умовах необхідність створення системи фінансової безпеки на макrorівні виникла в результаті збігу цілого ряду об'єктивних обставин, основними з яких є наступні: необхідність розробки довгострокової фінансової стратегії держави; оптимізація грошово-кредитної політики; потреба в забезпеченні конвертованості національної валюти; наявність реальних можливостей поповнення державного бюджету за рахунок вдосконалення державного фінансового контролю, податкової та інвестиційної політики; потреба інвесторів у збереженні вартості наявних ресурсів в умовах інфляції; потреба в оптимізації управління бюджетними коштами; вдосконалення діяльності банківських установ та гарантування їх фінансової стійкості; підвищення «прозорості» органів виконавчої влади, в тому числі правоохоронних органів, підвищення рівня довіри між владою і бізнесом і взаємної відповідальності; невисокий життєвий рівень більшості населення та фінансова неграмотність громадян, висока диференціація доходів; наявність «тіньового» фінансового сектора, активний і безконтрольний розвиток крипто економіки тощо [1-3].

Для забезпечення ефективної системи фінансової безпеки на сучасному етапі необхідним є комплекс взаємопов'язаних заходів для мінімізації ризиків у всіх секторах фінансового ринку. Удосконалення інструментарію регулювання ринків фінансових послуг і їх учасників має здійснюватися із урахуванням необхідності забезпечення безпеки фінансів фізичних і юридичних осіб, акумульованих у кредитних установах, що, в свою чергу, сприяє забезпеченню стабільності банківської системи і таким чином – досягнення належного рівня фінансової безпеки держави [4].

Кінцевою метою фінансової безпеки є: макроекономічна збалансованість і стабільність; стійкість платіжної системи; нейтралізація впливу світових криз і тіньових операцій на соціально-економічний розвиток країни; запобігання фінансовим злочинам і правопорушенням; стабілізація курсу і купівельної спроможності національної валюти; профіцит бюджету країни [5].

Одним із основних фінансових інтересів України в умовах економічної нестабільності, тотальної залежності вітчизняної фінансової системи від іноземного капіталу та розгортання кризових явищ у різних секторах фінансового ринку має бути стабілізація фінансово-господарського стану його учасників, що надає завданню розробки стратегії забезпечення економічної безпеки фінансових установ особливої негайності [6].

Під час визначення конкретного переліку фінансових інтересів держави доцільно встановлювати основні, пріоритетні інтереси у кожному сегменті фінансової системи. Завдання забезпечення фінансової безпеки, що їх належить виконати на макrorівні:

розробка правової, інституційної та інструментальної основи для забезпечення економічної безпеки фінансового ринку та його учасників;

встановлення обмежень на обсяги іноземного капіталу у структурі зареєстрованого капіталу професійних учасників фінансового ринку;

стабілізація податкового законодавства;

стабілізація стану вітчизняного валютного ринку;

забезпечення фінансової системи і фінансового ринку грошовою масою в обсязі, необхідному для їх повноцінного функціонування і розвитку;

створення умов для забезпечення інтенсивного утворення конкурентоспроможного національного фінансового капіталу, номінованого в національній валюті;

розробка механізмів захисту прав інвесторів і споживачів послуг інших сегментів фінансового ринку;

уніфікація вимог до початку провадження професійної діяльності на фінансовому ринку для забезпечення рівної конкуренції у сфері надання фінансових послуг;

активізація надання та використання послуг рейтингових агентств, у тому числі і у напрямку формування рейтингів фінансових установ за параметром рівня економічної безпеки;

конкретизація переліку системно важливих фінансових установ у кожному сегменті фінансового ринку та встановлення постійного моніторингу за результатами їх діяльності та рівнем економічної безпеки;

активізація участі фінансових установ різних сегментів фінансового ринку у саморегулювальних організаціях і стимулювання їх до створення нових саморегулювальних організацій для упорядкування процесу функціонування професійних учасників ринків фінансових послуг;

розробка загальнонаціональних програм підвищення рівня фінансової грамотності населення.

Таким чином, забезпечення фінансової безпеки України повинне бути спрямоване на стабільне функціонування фінансової сфери, на захист національних цінностей і інтересів у цій області.

Список використаних джерел:

1. Hnatenko, I., Orlova-Kurilova, O., Shtuler, I., Serzhanov, V. & Rubezhanska, V. (2020). An Approach to Innovation Potential Evaluation as a Means of Enterprise Management Improving. *International Journal of Supply and Operations Management*, 7 (1), 112-118. Retrieved from: <https://doi.org/10.22034/ijsum.2020.1.7>.
2. Hnatenko, I. & Rubezhanska, V. (2018). Architectonics of the concept of the national labour market regulation. *Journal Management*, 1 (27), 79-90.
3. Samborskyi, O., Isai, O., Hnatenko, I., Parkhomenko, O., Rubezhanska, V. & Yershova, O. (2020). Modeling of foreign direct investment impact on economic growth in a free market. *Accounting*, 6(5), 705-712. Retrieved from: <https://doi.org/10.5267/j.ac.2020.6.014>
4. Байрачна А.С., Рубежанська В.О. (2021). Роль інновацій у формуванні фінансової стратегії підприємств. *Sectoral research XXI: characteristics and features: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the I International Scientific and Theoretical Conference, Chicago, 2021*, 2/47-49. <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/scientia/article/view/10471>.
5. Kuksa, I., Hnatenko, I., Orlova-Kurilova, O., Moisieieva, N. & Rubezhanska, V. (2019). State regulation of innovative employment in the context of innovative entrepreneurship development. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*, 41(2), 228-236. <https://doi.org/10.15544/mts.2019.19>.
6. Zos-Kior, M., Shkurupii, O., Fedirets, O., Shulzhenko, I., Hnatenko, I. & Rubezhanska V. (2021). Modeling of the Investment Program Formation Process of Ecological Management of the Agrarian Cluster. *European Journal of Sustainable Development*, 10(1), 571-583. Retrieved from: <https://doi.org/10.14207/ejsd.2021.v10n1p571>.